

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชนบทบัญญัติราชทัณฑ์

พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

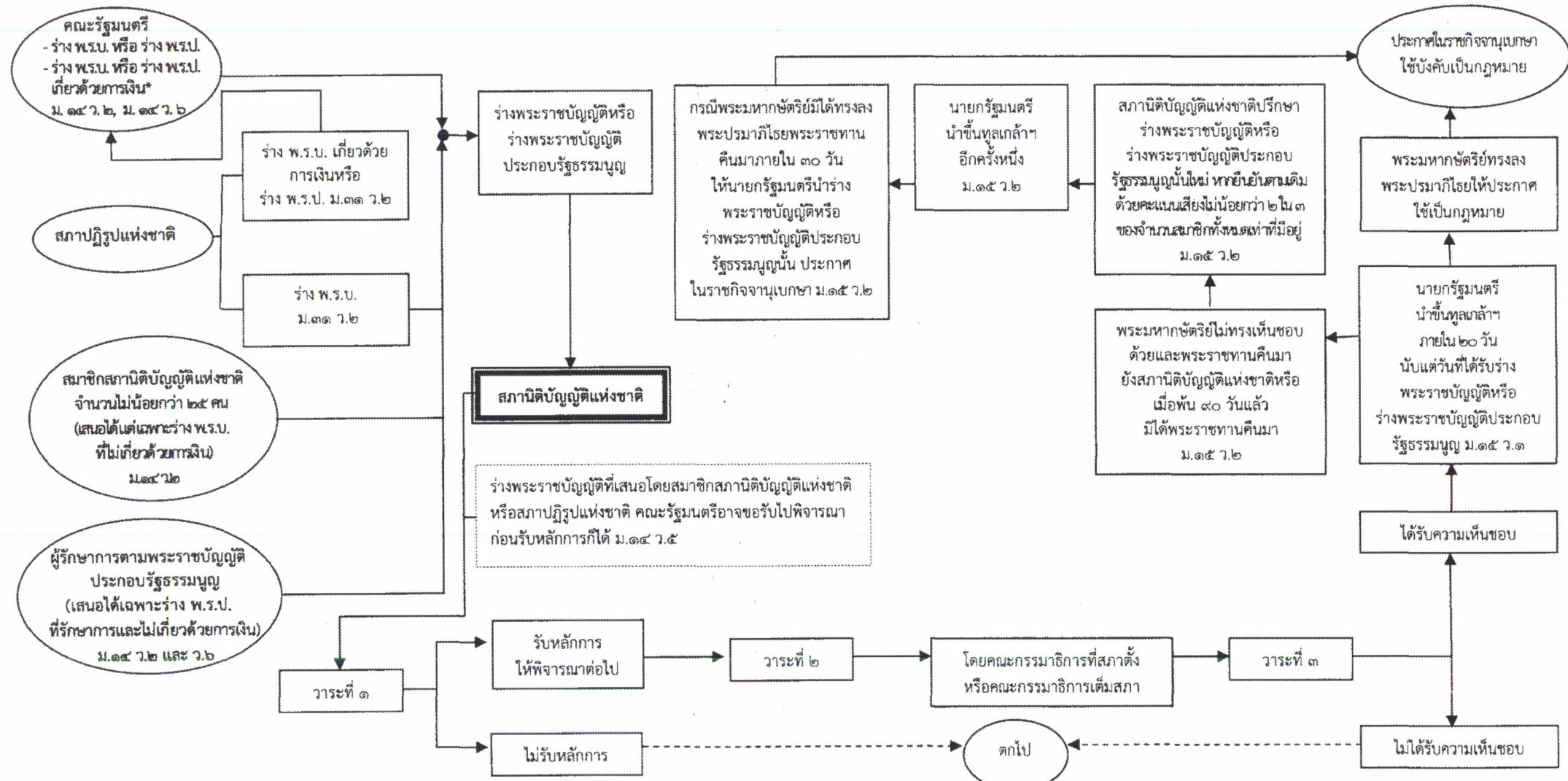
สำนักกรรมาธิการ

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภा

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการตราพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักงานเลขานุการรัฐสภา

รายงาน
ของ
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมาธิการ ๓
สำนักงานเลขาริการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาริการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

สถานนิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๑๐๑๙/ (ร ๑๑๒) วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๘ วันพุธที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. (คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาและตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร
๒. นายณัฐวุฒิ บัวประทุม
๓. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
๔. รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ วรรณรัตน์
๕. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธกัณฑ์บริการ
๖. นายพูลชัย จิตอนันต์วิทยา
๗. ศาสตราจารย์พิเศษภารศักดิ์ วรรณแสง
๘. นางสาวรัตนา ปืนแก้ว
๙. นายวรรณชัย บุญบำรุง
๑๐. นายวิทยา สุริยะวงศ์
๑๑. พลเอก วินัย สร้างสุขดี
๑๒. นางศรีกันยา ศุกระกาญจนะ
๑๓. นายสุชิน ดำรงเด็น
๑๔. นางสาวสุชาดา เมฆรุ่งเรืองกุล
๑๕. นายสุนทร สุนทรารา旺ศ์
๑๖. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หรุ่นเริงรมย์
๑๗. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์

บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
(บุญเรือง ผลพานิชย์)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง^๑
ปะลักษณ์ อนุกูลสวาย
(นายประศิทธิ์ อนุกูลวิทยา)
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๓๑ ๙๒๓๘

โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๙๒๓๗

ประศิทธิ์ พิมพ์

ลักษณ์นรี/ธนิสร ทาน ๑

คกก. ตรวจทานร่างฯ กมธ. ๓ ทาน ๒

**รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙ วันพุธที่สุดที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. (คณะกรรมการรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการประยุตติกายใน ๑๕ วัน โดยมี กำหนดเวลาปฎิบัติงานภายใน ๖๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๙ วันพุธที่สุดที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๙ วันพุธที่สุดที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุม ได้ลงมติให้ขยายเวลาปฎิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน และครั้งที่ ๖๐/๒๕๕๙ วันพุธที่สุดที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ดัดใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๓ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี ให้ขยายเวลาปฎิบัติงานออกไปอีก ๖๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ ผลตั้งราจโถ บุญเรือง ผลพาณิชย์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ ผลตั้งราวงอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธกันท์บริการ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สี่
๑.๖ รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ วรรณรัตน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ นายวิทยา สุริยะวงศ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ ผลเรืองอก สุรศักดิ์ หรุ่นเริงรมย์	เป็นกรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑.๙ ผลเอก วินัย สร้างสุขดี	เป็นกรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

๒.๑ ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๒.๒ นายนัทธิ จิตสว่าง	อดีตอธิบดีกรมราชทัณฑ์
๒.๓ นายกอบเกียรติ กสิริวัฒน์	อธิบดีกรมราชทัณฑ์
๒.๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ranee วงศ์ทัต	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย และพัฒนากฎหมายทางนิติศาสตร์
๒.๕ นายพยนต์ สินธุนาวา	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการคุมประพฤติ

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายประสิทธิ์ อันุกูลวิทยา สำนักกรรมการฯ ๓ หน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๔. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งคณะกรรมการฯ จำนวน ๑ คน คือ คณะกรรมการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ประกอบด้วย

๔.๑) ศาสตราจารย์พิเศษวัทรศักดิ์ วรรณแสง	ประธานคณะกรรมการฯ
๔.๒) นางสุวรรณี สิริเวชชพันธ์	รองประธานคณะกรรมการฯ
๔.๓) นายกอบเกียรติ กสิริวัฒน์	อนุกรรมการฯ
๔.๔) นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	อนุกรรมการฯ
๔.๕) นางสาวสุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล	อนุกรรมการฯ
๔.๖) นายวัฒน์ ลิงค์เลลิต	อนุกรรมการฯ
๔.๗) นายพยนต์ สินธุนาวา	อนุกรรมการฯ
๔.๘) นายสุชน คำกรระเด็น	อนุกรรมการฯ
๔.๙) นายอังกฎ ภัทรากร	อนุกรรมการฯ
๔.๑๐) นายวรกร โ渥าสนันท์	อนุกรรมการฯ และเลขานุการที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๔.๑๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธานี วงศ์ทิร์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๔.๑๒) นายศุภกิจ แย้มประชา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ
๔.๑๓) นางสาวประพิณ ประดิษฐากร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- (๑) นายกฤษฎา พงษ์พันธ์
- (๒) นายวรกร โ渥าสนันท์

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

กระทรวงกลาโหม

กรมพระธรรมนูญ

- พันโท พัฒนศักดิ์ ศักดิ์ชัยเจริญ

หัวหน้าแผนกวิชาการและค้นคว้า
กองกฤษฎีกាពหารและการต่างประเทศ

กระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์

- (๑) นายวุฒิชัย เจนวิริยะกุล
- (๒) นางสาวจุฬารัตน์ จินตakanan
- (๓) นางพรพิพิย์ โชคสมัย
- (๔) นายสมภพ รุจันเวช

ผู้ตรวจราชการกรม
ผู้อำนวยการกองบริการทางการแพทย์
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพฤตินิสัย
ผู้อำนวยการสำนักทันทภาคีบดี

- (๔) นางสุวิมล ไกรสูงเนิน ผู้อำนวยการส่วนเลื่อน ลดชั้น
และลดวันต้องโทษ
- (๕) นางสาวสมศกุล แอลเฟรด ผู้อำนวยการส่วนพัสดุการลงโทษ
- (๖) นายเสนาะ หาวัตร ผู้อำนวยการส่วนอภัยโทษ
- (๗) นายไพรุรย์ มงคลหัตถี นิติกรชำนาญการพิเศษ
- (๘) นางจิรารัตน์ วนาพัทธ์ นิติกรชำนาญการ
- (๙) นายชาติสรร ชนะเชค นิติกรชำนาญการ
- (๑๐) นางสาวพลอยไฟลิน บุญรัชศักดิ์ นิติกรชำนาญการ
- (๑๑) นายโยธิน บุญญาณสนธิ นิติกรชำนาญการ
- (๑๒) นายสมยศ วงศ์พูล นิติกรชำนาญการ
- (๑๓) นายเอกอิศร ทองเนื้อดี นิติกรชำนาญการ
- (๑๔) นางสาวจันทร์ทินา อุ่ยยะเสถียร นักทัณฑ์วิทยาชำนาญการ
- (๑๕) นางสาวมนทิวา อินทรีย์ นักทัณฑ์วิทยาชำนาญการ
- (๑๖) นางสาววันเพ็ญ โภชนกปริภัณฑ์ นักทัณฑ์วิทยาชำนาญการ
- (๑๗) นายอภิชาติ หมูเอี่ยม นักทัณฑ์วิทยาชำนาญการ
- (๑๘) นายอิศรพงษ์ เทศภู นักทัณฑ์วิทยาชำนาญการ
- (๑๙) นางสาววิวิตา จันทอง นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
- (๒๐) นายธนาธิป ชำนาญศรี นิติกรปฏิบัติการ
- (๒๑) นางสาวจีรัณดา นิชราณันท์ นักทัณฑ์วิทยาปฏิบัติการ
- (๒๒) นางสาวน้ำใส วงศ์เสรี นักทัณฑ์วิทยาปฏิบัติการ
- (๒๓) นางสาวพรทิพย์ พรมสูงวงศ์ นักทัณฑ์วิทยาปฏิบัติการ
- (๒๔) นายวชิรกร ชาواتะเปน นักทัณฑ์วิทยาปฏิบัติการ
- (๒๕) นางสาวอรณี รัตนประเสริฐ นักทัณฑ์วิทยาปฏิบัติการ

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

- (๑) นายศุภกิจ แย้มประชา
(๒) นางสาวประพิณ ประดิษฐาการ
(๓) นางสาวปณตพร ชโอลอร
(๔) นางสาวกัญจนพร แสงเทศา
(๕) นายเอกพงษ์ ธนาพัฒนา

ผู้พิพากษาประจำ
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
นิติกรชำนาญการพิเศษ
นิติกร

๖. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เขียนมาขี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

- (๑) นางสาวดุษฎี ราชเมืองฝาง

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

- ๒) นายนวัฒน์ โลหะเวช
๓) นางสาวปีใหม่ สุขยิรัญ

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

- ๑) นางเยาวลักษณ์ ตั้งบุญญาศิริ
๒) นางสาวผัสสพร นภาวรรณ
๓) นางสาวกานดา วรมงคลชัย

ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และสนับสนุน
การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ
นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

- นายบรรจุ จันทร์ตัน

ผู้อำนวยการส่วนทะเบียน

กระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์

- ๑) นายวสันต์ สิงค์เสถิต
๒) นางสาวลาวัณย์ อ่อนสำลี
๓) นางณิชกมล ไตรรัตนคุ้ม

รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ฝ่ายปฏิบัติการ
ผู้อำนวยการสำนักทัณฑ์ปฏิบัติ
ผู้อำนวยการส่วนพัสดุการลงโทษ

กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง

- นายปัญญา ทองใบ

นิติกรชำนาญการ

ส่วนราชการไม่สังกัดกระทรวง ทบวง หรือกรม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- ๑) พลตำรวจเอก วินัย ทองสอง
๒) พลตำรวจตรี จรัล จิตเจ้อจุล
๓) พันตำรวจเอก เชรษฐา กีชวรรณ
๔) พันตำรวจเอก สมคิด พละเดช
๕) พันตำรวจเอก มนตรี ศรีทอง
๖) พันตำรวจเอก รัฐวุฒิ เจียมศรีพงษ์
๗) พันตำรวจโท สุวัฒน์ บริรักษ์
๘) พันตำรวจโท รณฤทธิ์ นาโพธิ

รองผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจนครบาล
ผู้บังคับการตำรวจนครรัฐจังหวัดจันทบุรี
ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครท่าใหม่
ผู้กำกับการสอบสวนกลุ่มงานสอบสวน ภาค ๒
รองผู้บังคับการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง
สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายเรืองผู้บัญชาการ
รองผู้กำกับการสืบสวนสอบสวน
กองบังคับการตำรวจนครรัฐภาค ภาค ๒
รองผู้กำกับฝ่ายคอมพิวเตอร์และเครือข่าย
โรงเรียนนายร้อยตำรวจนครรัฐ

๙) พันตำรวจโทหญิง บริษัท มีมูล

สารวัตรกลุ่มงานฐานข้อมูล

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง

๑๐) ร้อยตำรวจเอก กรณ์พงศ์ วนะโพธิ์

รองสารวัตรกลุ่มงานฐานข้อมูล

๑๑) ร้อยตำรวจโท มนต์เทพ ปัญญาวงศ์

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง

กองบังคับการตำรวจนครบาลจังหวัดจันทบุรี

๗. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมการวิสามัญส่วนความเห็น

๘. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำประยุตติจำนวน ๒ คน ดังนี้

๘.๑ นางสาวจินตน์ ชาญตรี ศุภนิตร

๘.๒ นายเจตนา ศิรธรรมนท์

๙. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำประrough

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

นายเจตนา ศิรธรรมนท์

ขอประยุតติเพิ่มบทนิยาม

คำว่า “เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์” ดังนี้

“เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม

พระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการมีอำนาจได้ซึ่งแจ้งแล้ว

ผู้ประยุตติพอย่า

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

<u>หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายการราชทัณฑ์</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๒ อำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗/๑</u>	คณะกรรมการมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๗/๒</u>	คณะกรรมการมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	มีการแก้ไข

นางสาวจินตนันท์ ชญาติร ศุภุมิตร
“มาตรา ๒๐ เจ้าพนักงานเรื่องจำจาจใช้อาชญาณน์ นอหดดายกเว้นอาชญาณ์เป็นแก่ผู้ต้องขังได้
ในกรณีดังต่อไปนี้

ขอประญัตติ ดังนี้

..... ๗๖๗

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้ประญัตติพอยใจ

มาตรา ๒๑

นางสาวจินตนันท์ ชญาติร ศุภุมิตร

“มาตรา ๒๑ ๗๖๗

การใช้อาชญาณ์เป็นตามวาระหนึ่ง หากมีเสียพนักฟากคนเสื้อбанชั่นผู้มีอำนาจและหนี้อ่อนให้ผู้มี
ตำแหน่งสูงสุดหรือหัวหน้าเวรรักษาการณ์ประจำวันเกิดเหตุอยู่ในที่นั้นด้วย การใช้อาชญาณ์เป็นนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อ
ได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานเรื่องจำผู้นั้นแล้วเท่านั้น”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

มีการแก้ไข

ขอประญัตติ ดังนี้

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

นางสาวจินตนันท์ ชญาติร ศุภุมิตร

มีการแก้ไข

ขอประญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒๕ ๗๖๗

ในกรณีที่มีพฤติกรรมและเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลหรือยานพาหนะได้อาจส่งยาเสพติด^{ให้}ให้โดย วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท สาระเหย อาชญาณ เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง สิ่ง^{ให้}เที่ยมอาชญาณ โทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น อุปกรณ์ ของสิ่งของดังกล่าว รวมทั้งวัตถุอื่น ที่เป็นอันตราย^{ให้}หรือกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของเรื่องจำเข้าไปในเรื่องจำ ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำมีอำนาจตรวจค้น^{ให้}บุคคลหรือยานพาหนะนั้นในเขตปลอดภัยตามวาระหนึ่งได้ รวมทั้งมีอำนาจยึดหรือทำให้เสียหายซึ่งสิ่งของและ^{ให้}ทรัพย์สินที่ใช้เป็นเครื่องมือในการนำส่งสิ่งของดังกล่าวด้วย ในกรณีที่เป็นความผิดทางอาญา ให้มีอำนาจจับกุม^{ให้}และแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแห่งท้องที่ที่ถูกจับ เพื่อดำเนินการต่อไป^{ให้}

..... ๗๖๗

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้ประญัตติพอยใจ

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

มีการแก้ไข

หมวด ๓ การจำแนกและมาตรฐานเรื่องจำ

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

มีการแก้ไข

หมวด ๔ ผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ การรับตัวผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๒ การจำแนกและการพัฒนาพฤษณิสัยผู้ต้องขัง ไม่มีการแก้ไขมาตรา ๓๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๙

มีการแก้ไข

หมวด ๕ สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ
เกี่ยวกับผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ สิทธิของผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๔

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๒ หน้าที่และการงานของผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๓ ประโยชน์ของผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๙

มีการแก้ไข

นางสาวจินตนันท์ ชญาตร ศุภุมิตร

ขอประยุตติ ดังนี้

“มาตรา ๔๙ ฯลฯ.

(๕) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าสัปดาห์สามวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้ว ไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ทั้งนี้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก

..... ฯลฯ.

(๗) พักรถลงโทษเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสหกิจหนึ่งของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลาและกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ ในการคำนวณระยะเวลาการพักการลงโทษ ถ้ามีวันลดวันต้องโทษจำคุกตาม (๖) ให้นำมารวมกับระยะเวลาในการพักการลงโทษด้วย โดยในการพักการลงโทษ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาในจังหวัดพักการลงโทษ

..... ๑๗..... "

คณะกรรมการได้ซึ่งแจ้งแล้ว

ผู้ประยุตติพ่อใจ

มาตรา ๕๐

มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๔ สุขอนามัยของผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๖

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๕ การติดต่อผู้ต้องขัง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๖ ทรัพย์สินและลิงของ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๐

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๖ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย
และการพั้นจากเรือนจำ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๗ วินัยและบทลงโทษ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๗

มีการแก้ไข

หมวด ๘ ความผิดเกี่ยวกับเรือนจำ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๐/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗๑

มีการแก้ไข

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๒

มีการแก้ไข

๑๐. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. เห็นควร ตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรแก้ไข เพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๗๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับนโยบายทางอาญาของประเทศไทย ประกอบกับมีกฎหมาย และกฎเกณฑ์ในระดับสากลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ และการปฏิบัติตาม ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมิได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล อาทิ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners / SMR) หรือข้อกำหนดของสหประชาติสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และมาตรการที่มิใช่การควบคุมขั้นสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non - Custodial Measures for Women Offenders) หรือข้อกำหนดกรุงเทพ – Bangkok Rules) รวมทั้งยังไม่สามารถจัดการหรือบริหาร โทษของผู้ต้องขังเฉพาะรายหรือเฉพาะคดีได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจในการ ดำเนินการ และไม่สามารถดำเนินการให้มีสถานที่ควบคุมหรือคุกขังผู้ต้องขังประเภทอื่น นอกจากคุกขัง ไว้ในเรือนจำ ซึ่งทำให้ระบบการพัฒนาพฤตินิสัยและการบริหารงานเรือนจำไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมควรกำหนดให้มีคณะกรรมการไวยชนายกธรรมทัณฑ์ เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงาน ราชทัณฑ์และปรับปรุงกฎหมายให้สามารถแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง กับทั้ง เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอื่นในการบริหารจัดการกระบวนการของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๑๐.๒ การติดตามผู้ต้องขังภายหลังผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำไปเป็นเรื่องการ บริหารกิจการยุติธรรม ซึ่งกรมราชทัณฑ์ไม่สามารถที่ดำเนินการได้ เห็นควรตั้งเป็นข้อสังเกตของ คณะกรรมการวิสามัญให้รับบาลรับไปดำเนินการโดยกำหนดให้กรมราชทัณฑ์ประสานกระทรวงพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการดำเนินการต่อไป

๑๐.๓ การเก็บรวบรวมประวัติของนักโทษเด็ดขาดโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักโทษที่มีประวัติการ กระทำความผิดซ้ำ เป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากมีผลต่อการพิจารณาจัดลำดับชั้นนักโทษเด็ดขาด เห็นควรตั้ง เป็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญกำหนดให้กรมราชทัณฑ์จัดเก็บข้อมูลสถิติของนักโทษเด็ดขาดที่มี ประวัติการกระทำความผิดซ้ำดังกล่าวด้วย

๑๐.๔ ควรตั้งข้อสังเกตให้คณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณา ในประเด็น ให้ผู้เสพยาเสพ ติดคราวที่จะได้รับการบำบัดยาเสพติดมากกว่านำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม อันจะมีผลทำให้เรือนจำ มี ผู้ต้องขังน้อยลง และสามารถบริหารจัดการเรือนจำได้ยั่งยืน

๑๐.๕ ควรที่จะตั้งข้อสังเกตเพื่อให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในประเด็นเรื่องการ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกรมราชทัณฑ์กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑๐.๖ กรณีพระราชกฤษฎีกាភรราชท่านอภัยโทษ คณะอนุกรรมการเห็นว่าบริบทของการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษเปลี่ยนแปลงไปต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาวัยโทษ

๑๐.๗ ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการต่างๆ ควรที่จะคำนึงมาตรา ๗๗ วรรคสามของร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติ และนอกจานี้ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการต่างๆ ควรที่จะคำนึงผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกที่มาจากองค์กรเอกชนโดยเทียบเคียงกับคณะกรรมการราษฎร์ทั้งนี้ ทั้งนี้ ในการดำเนินการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดังกล่าวต้องสอดคล้องกับงานที่ทางกรมราชทัณฑ์ต้องดำเนินการด้วย

๑๐.๘ ในกรณีให้ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยไปรักษาออกเรือนจำตามมาตรา ๕๒ ควรอกระเบียบกรมราชทัณฑ์ให้มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โดยต้องคำนึงถึงมาตรการที่รัดกุมในการควบคุมผู้ต้องขัง สิทธิของผู้ต้องขัง รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมประกอบด้วย

๑๑. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ วรรณรัตน์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน
และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับนโยบายทางอาญาของประเทศ ประกอบกับมีกฎหมาย
และกฎหมายในระดับสากลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ และการปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ไม่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล รวมทั้งยังไม่สามารถจัดการหรือบริหารโทษของผู้ต้องขังเฉพาะรายหรือ¹
เฉพาะคดีได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจในการดำเนินการ และไม่สามารถ
ดำเนินการให้มีสถานที่ควบคุมหรือคุกขังผู้ต้องขังประเภทอื่น นอกจากการคุกขังไว้ในเรือนจำ ซึ่งทำให้
ระบบการพัฒนาพฤษฎินิสัยและการบริหารงานเรือนจำไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สมควร
กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการราชทัณฑ์ เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงาน
ราชทัณฑ์และปรับปรุงกฎหมายให้สามารถแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤษฎินิสัยของผู้ต้องขัง
กับทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอื่นในการบริหารจัดการกระบวนการของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้เกิด²
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ราชทัณฑ์
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดนี้ สัชಯແຜຕສິນວັນກ້າສົບວັນ
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๒) พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๐
- (๓) พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๔) พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๕) ประกาศคณะกรรมการลงบัญชี ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เรือนจำ” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้ควบคุม ขัง ผัว妻 หรือจำคุกผู้ต้องขังกับทั้งสิ่งที่ใช้
ต่อเนื่องกัน และให้หมายความรวมถึงที่อื่นใดซึ่งรัฐมนตรีได้กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา
วางแผนเขตไว้โดยชัดเจนด้วย

“ผู้ต้องขัง” หมายความรวมถึงนักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง และคนฝ่าก

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามหมายจับคุกภายในหลังคำพิพากษาถึงที่สุด และให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษด้วย

“คนต้องขัง” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามหมายขัง

“คนฝ่าก” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฝ่ากให้ควบคุมไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่นโดยไม่มีหมายความอาญา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและสร้างสรรค์ทัณฑ์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายและสร้างสรรค์ทัณฑ์

“เจ้าพนักงานเรือนจำ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และอธิบดีได้แต่งตั้ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมราชทัณฑ์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับเรือนจำหารตามกฎหมายว่าด้วย
เรือนจำหาร

มาตรา ๖ กรมราชทัณฑ์อาจดำเนินการให้มีมาตรการบังคับโทษด้วยวิธีการอื่นนอกจาก การควบคุม ขัง ตัดชั้ส หรือจำคุกไว้ในเรือนจำ แต่มาตรการดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รวมตลอดถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎหมายที่ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายและสร้างสรรค์ทัณฑ์

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายและสร้างสรรค์ทัณฑ์” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเก้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติศาสตร์ ด้านศาสนา ศิลปะ หรือวัฒนธรรม ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา หรือและ ด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อ การราชทัณฑ์ อายุห้าสิบห้าปี ไม่เป็นบุคคลที่มีประวัติอาชญากรรม ไม่เป็นบุคคลที่มีประวัติเป็นผู้กระทำการส่อไปในทางเสื่อมเสีย ไม่เป็นบุคคลที่มีประวัติเป็นผู้กระทำการส่อไปในทางเสื่อมเสีย

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมราชทัณฑ์ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ปัจจุบันครรภ์การแต่งตั้งข้าราชการในกรมราชทัณฑ์สำหรับนิสิตสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีสิบหก

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพระครรค์การเมือง สมาชิกพระครรค์การเมือง หรือเจ้าหน้าที่พระครรค์การเมือง

(๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

(๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหลุ่มๆ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อครบกำหนดตามภาระในครองหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามภาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามภาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองภาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพันจากทำแท้แห่งตามวาระตามมาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พันจากทำแท้แห่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙
- (๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพันจากทำแท้แห่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่น เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงทำแท้แห่งแทนอยู่ในทำแท้แห่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานราชทัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ ด้านการราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานราชทัณฑ์ ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎหมายและประมวล พ.ร.บ. ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่ก่ออิบดีในการวางแผนและประเมินผล ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒/๑) ให้ความเห็นชอบกฎหมายหรือระเบียบกรมราชทัณฑ์ตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดหรือเสนอแนวทาง กลยุทธ์ และมาตรการในการปรับปรุงและพัฒนา การบริหารงานราชทัณฑ์ หรือการดำเนินการตามแผนการบริหารงานราชทัณฑ์ให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับต้นเป็นคนดี การเตรียมความพร้อม ก่อนปล่อยผู้ต้องขัง และการดูแลช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อยเพื่อมีให้กลับไปกระทำการดีๆ อีก และเสนอแนะต่อกองบัญชาการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และการดูแลช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อยเพื่อพิจารณา

(๔) กำหนดมาตรฐานการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของเรือนจำให้สอดคล้อง กับพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยซึ่งข้อด向ของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงขึ้นขาด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยหรือปฏิบัติการอย่างโดยย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๖ ให้กรรมราชทัณฑ์ปฏิบัติภาระให้แห่งรับผิดชอบงานธุรการขยัน คณะกรรมการและคณะกรรมการ และประธานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพัฒนิสัยผู้ต้องขัง การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยผู้ต้องขัง และการดูแลช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อย รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒ อำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ

มาตรา ๑๗ อธิบดีมีอำนาจกำหนดอำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำในส่วนที่เกี่ยวแก่การงานและความรับผิดชอบ ตลอดจนเงื่อนไขที่จะปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่นั้น

ในการนี้จำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ผู้บัญชาการเรือนจำอาจแต่งตั้งให้ ข้าราชการหรือบุคลากรจากส่วนราชการอื่นเป็นผู้ช่วยเหลือกรรมราชทัณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือภารกิจต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นครั้งคราวได้ โดยให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานเรือนจำ

การดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๑๗/๑ ให้กรรมราชทัณฑ์จัดให้เจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานเรือนจำเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการประเมินและพัฒนาความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ และความเขียวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตร การฝึกอบรมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

มาตรา ๑๗/๒ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำและผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๑๗/๑ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษให้คำนึงถึงภารหน้าที่ คุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงคลัง

มาตรา ๑๘ เจ้าพนักงานเรือนจำจะใช้กำลังบังคับแก่ผู้ต้องขังไม่ได้ เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อกรณีฉุกเฉินอย่างเฉียบพลันเพื่อการกระทำเพื่อป้องกันตัว
- (๒) ผู้ต้องขังพยายามฆ่าหอบห่น หรือใช้กำลังกายขัดขืนโดยทางตรง หรือทางอ้อม หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ขอชดตัวยกเว้นความหมายของเจ้าพนักงานเรือนจำหรือระเบียบกรรมราชทัณฑ์

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานเรือนจำจะใช้กำลังบังคับได้เพียงเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมกับพฤติกรรม และต้องรายงานเหตุต่อผู้บัญชาการเรือนจำทันที

มาตรา ๑๙ ห้ามใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้
 (๑) เมื่อนายคคลที่օหสผู้ต้องขังมีพฤติกรรมที่จะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

- (๒) ผู้ต้องขังมีพฤติกรรมหรืออาการส่อว่าเป็นบุคคลวิกฤตหรือจิตไม่สมประกอบอันขาดเป็นชั่วคราวจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น
- (๓) เมื่อนายคคลผู้ต้องขังมีพฤติกรรมที่น่าจะพยายามหลบหนีการควบคุม
- (๔) เมื่อผู้ต้องขังถูกคุมตัวไปนอกเรือนจำและเสี่ยงพ้นสภาพเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ควบคุม เทืนเป็นการสมควรที่จะต้องใช้เครื่องพันธนาการ

(๕) เมื่ออธิบดีสั่งว่าเป็นการจำเป็นต้องใช้เครื่องพันธนาการ เนื่องจากสภาพของเรือนจำ สภาพของท้องถิ่น หรือเหตุจำเป็นอื่น ให้ผู้บัญชาการเรือนจำกำหนดตัวพัสดุผู้มีอำนาจจัดสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขัง ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) และสั่งเพิกถอนคำสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการนั้น

การใช้เครื่องพันธนาการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือ (๔) กับผู้ต้องขังซึ่งมีอายุต่ำกว่า สิบแปดปี ผู้ต้องขังซึ่งมีอายุเกินหกสิบปี หรือผู้ต้องขังหญิง หรือผู้ต้องขังซึ่งเจ็บป่วย พศดีผู้มีอำนาจสั่ง ขณะเจ้าพนักงานเรื่องจำ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ควบคุม แล้วแต่กรณี ต้องเห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องใช้ เครื่องพันธนาการนั้นด้วย

ให้เส้าพนักงานเรื่องสำหรับสั่งใช้เครื่องพันธนากรบันทึกเหตุผลหรือความจำเป็นที่ต้องใช้ เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังนั้นไว้ด้วย

การกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของเครื่องพันธนาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เจ้าพนักงานเรื่องจำอาจใช้อาวุธอื่นจากอาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อประพฤติสั่งผู้ต้องขังกำลังหลบหนีหรือพยายามลอบหลบหนี และไม่มีทางจะ ป้องกันอย่างอื่นนอกจากใช้อาวุธ

(๒) เมื่อผู้ต้องขังหลวยคนก่อความไม่สงบขึ้นและไม่เข้าฟังเจ้าพนักงานเรื่องจำ ห้ามประพฤติสุ่นภัยหรือพยายามใช้คำสาหัสเปิดหนีหรือทำลายประตู รั้ว กำแพง หรือห้องปฏิบัติการสักแห่งอื่น ๆ ภายในเรือนจำ

(๓) เมื่อประพฤติสั่งผู้ต้องขังจะใช้กำลังทำร้ายหรือพยายามทำร้ายเจ้าพนักงานเรื่องจำ หรือผู้อื่น

ประเภทหรือชนิดของอาวุธตามวรรคหนึ่งที่เจ้าพนักงานเรื่องจำจะพึงมีไว้ในครอบครอง หรือใช้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ เจ้าพนักงานเรื่องจำจะอาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังได้ เฉพาะแต่ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องขังมีอาวุธและขัดขืนไม่ยอมวางอาวุธ เมื่อเส้าพนักงานเรื่องสำหรับสั่งให้วาง อันอาจเกิดอันตรายต่อเจ้าพนักงานเรื่องจำหรือผู้อื่น

(๒) ผู้ต้องขังซึ่งกำลังหลบหนีโดยไม่ยอมหยุดเมื่อเจ้าพนักงานเรื่องจำสั่งให้หยุด และไม่มีทางอื่นที่จะจับกุมได้

(๓) ผู้ต้องขังตั้งแต่สามคนขึ้นไปก่อการรุนแรง เปิดหรือพยายามใช้หักสักเปิด หรือ ทำลายหรือพยายามทำลาย ประตู รั้ว กำแพง หรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ภายในเรือนจำ หรือใช้กำลังทำร้าย เจ้าพนักงานเรื่องจำหรือผู้อื่น และไม่ยอมหยุดเมื่อเจ้าพนักงานเรื่องจำสั่งให้หยุด

(๔) ผู้ต้องขังใช้อาวุธทำร้ายหรือพยายามทำร้ายเจ้าพนักงานเรื่องจำหรือผู้อื่น การใช้อาวุธปืนตามวรรคหนึ่ง หากมีเจ้าพนักงานเรื่องจำผู้มีอำนาจหนែតន อยู่ในที่นั้นด้วย และอยู่ในวิสัยที่จะรับคำสั่งได้ การใช้อาวุธปืนนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับคำสั่ง จากเจ้าพนักงานเรื่องจำผู้นั้นแล้วเท่านั้น

มาตรา ๒๒ ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ถ้าเจ้าพนักงานเรื่องจำไม่สามารถย้ายผู้ต้องขังไปควบคุมไว้ ณ ที่อื่นได้ทันท่วงที่จะปล่อยผู้ต้องขังไปชั่วคราวก็ได้ และให้แจ้งผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยไปทราบว่าต้องกลับมาเรื่องจำ หรือรายงานตนยังสถานีตำรวจน้ำที่ว่าการอำเภอภายในสิบสิบห้านาที เวลาที่ได้รับการปล่อยไป และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ถ้าผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยไปไม่กลับมาเรื่องจำ ไม่เปรยงานตน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว โดยไม่มีเหตุที่อาจรับฟังได้ ให้ถือว่าผู้ต้องขังนั้นมีความผิดฐานหลบหนีที่คุณขังตามประมวลกฎหมายอาญา

ในกรณีที่เจ้าพนักงานเรื่องจำแจ้งให้ผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยไปรายงานตนยังสถานีตำรวจน้ำที่ว่าการ ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำรับประสารงานไปยังสถานีตำรวจน้ำที่ว่าการอำเภอนั้นโดยเร็ว

มาตรา ๒๓ ภายในเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนับตั้งแต่ทราบเหตุผู้ต้องขังหลบหนีเพื่อประโยชน์ในการจัดการจับกุมผู้ต้องขังหลบหนี ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้นหรือจับกุมผู้ต้องขังซึ่งอยู่ระหว่างการหลบหนี เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวหลบซ่อนอยู่ และมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเนื่นช้าไป หรือรอจนกว่าจะได้หมายค้นจากศาลมาได้ ผู้ต้องขังนั้นจะหลบหนีไป หากเจ้าของหรือผู้รักษาสถานที่นั้นไม่ยอมให้เข้าไป เจ้าพนักงานเรื่องจำมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไป ในการนี้จำเป็นจะเปิดหรือทำลายประตูบานประตูเรือน หน้าต่าง รั้ว หรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นทันท่วงทีได้

(๒) ค้นยานพาหนะที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ต้องขังซึ่งอยู่ระหว่างการหลบหนีได้เข้าไปหลบซ่อนอยู่ และหากปล่อยให้เนื่นช้าไปจะไม่สามารถตามหา yanพาหนะหรือผู้ต้องขังดังกล่าวได้

เจ้าพนักงานเรื่องจำดำเนินการให้ระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุญาตจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ ให้เป็นไปตามระเบียบ กรรมราชทัณฑ์โดยทำเอกสารและเครื่องหมายแสดงการมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ไว้ประจำตัว เจ้าพนักงานเรื่องจำผู้ได้รับอนุญาตนั้น และเจ้าพนักงานเรื่องจำผู้นั้นต้องแสดงเอกสารและเครื่องหมายดังกล่าวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำมีอำนาจใช้อาธิหรืออาวุธปืน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณี กับผู้ต้องขังนั้นได้

มาตรา ๒๔ การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๓ นอกจากเจ้าพนักงานเรื่องจำต้องดำเนินการเกี่ยวกับวิธีการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) แสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้นและต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

(๒) บันทึกเหตุอันควรสงสัยและเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้ต้องเข้าค้นเป็นหนังสือ

ให้ไว้แก่เจ้าของ ผู้รักษาหรือผู้ครอบครองศาลาสถานหรือสถานที่ค้น แต่ถ้าไม่มีบุคคลดังกล่าวอยู่ ณ ที่นั้น ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำผู้ค้นส่งมอบสำเนาหนังสือนั้นให้แก่บุคคลนั้นในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้

(๓) รายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเห็นอกอนขึ้นไป

ขั้นหนึ่งทราบ

ในกรณีที่เป็นการเข้าค้นในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตก เจ้าพนักงานเรื่องจำผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องเป็นเจ้าพนักงานเรื่องจำขั้นพิเศษขึ้นไป

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจกำหนด
อำนาจบริเวณภายนอกกรอบเรื่องจำซึ่งเป็นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดภัยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
พร้อมแสดงแผนที่ของอำนาจบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในบริเวณนั้น
ประกอบด้วย

ในกรณีที่มีพฤติกรรมและเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลหรือยานพาหนะได้อาจส่งยาเสพติด
ให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท สาระเหยย อาชญากรรม เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟลิง
สิ่งเทียมอาชญากรรม โทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น อุปกรณ์ของสิ่งของดังกล่าว รวมทั้งวัตถุอื่น
ที่เป็นอันตรายหรือกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของเรื่องจำเข้าไปในเรื่องจำ ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำ
มีอำนาจตรวจสอบค้นบุคคลหรือยานพาหนะนั้นในเขตปลอดภัยตามวรรคหนึ่งได้ รวมทั้งมีอำนาจยึด นำไป
เสียหาย ทำให้ใช้การไม่ได้ หรือทำลายสิ่งของและทรัพย์สินที่ใช้เป็นเครื่องมือในการนำส่งสิ่งของ
ดังกล่าวด้วย ในกรณีที่เป็นความผิดทางอาญาให้มีอำนาจจับกุมและแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครอง
หรือตำรวจนายท่องที่ที่ถูกจับ เพื่อดำเนินการต่อไป

สิ่งของและทรัพย์สินที่ยึดได้ตามวรรคสอง หากไม่ได้ใช้เป็นพยานหลักฐานในทางคดี
และไม่ใช่เป็นทรัพย์สินที่ผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด ให้คืนแก่เจ้าของ เว้นแต่กรณีตามที่เจ้าของไม่ได้
หรือเป็นของสดเสียง่าย ให้จำหน่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรื่องจำตามมาตรา ๒๓
ถ้าเจ้าพนักงานเรื่องจำได้ขอให้บุคคลใดช่วยเหลือ ให้บุคคลนั้นมีอำนาจช่วยการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าพนักงานเรื่องจำได้ หากบุคคลนั้น ป่วยเจ็บ ได้รับบาดเจ็บ หรือตายเพราเหตุที่ได้เข้าช่วยเหลือเจ้า
พนักงานเรื่องจำซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ให้บุคคลนั้นได้รับเงินหักหันหน้าสักแหงๆ วิธีการ แต่
เมื่อตนใช้ที่กำหนดในกฎหมายสิทธิได้รับประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการลงเคราะห์ผู้ประสบภัย
เนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม

มาตรา ๒๗ เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้เจ้าพนักงานเรือนจำอำนาจตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสดุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกันการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์หรือโดยทางใด ๆ ซึ่งมีถึง หรือจากผู้ต้องขัง ทั้งนี้ ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

ความสงบเรียบร้อยตามวาระหนึ่งให้หมายความเฉพาะการป้องกันเหตุร้าย และรักษาความสงบเรียบร้อยของเรือนจำ

ความในวรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับบรรดาคำร้องทุกข์ หรือเรื่องราวใด ๆ ที่ได้ยื่น ตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ และเอกสารใต้ตอประห้วงผู้ต้องขังกับหน่วยความของผู้นั้น

มาตรา ๒๘ เจ้าพนักงานเรือนจำ ข้าราชการหรือบุคลากรจากส่วนราชการอื่นตาม มาตรา ๑๗ วรคสอง และบุคคลซึ่งช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำตามมาตรา ๒๖ ไม่ต้องรับผิดทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หากเป็นการกระทำที่สุจริต ไม่เลือกปฏิบัติและไม่เกินสมควรแก่เหตุหรือไม่เกินกว่ากรณีจำเป็น แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะ เรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

หมวด ๓ การจำแนก เขตอำนาจ และมาตรฐานเรือนจำ

มาตรา ๒๙ การจำแนกประเภทหรือชั้นของเรือนจำ ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยอาศัยเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เพศของผู้ต้องขัง
- (๒) สถานะของผู้ต้องขัง
- (๓) ความประسنค์ในการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง
- (๔) ความมั่นคงของเรือนจำ
- (๕) ลักษณะเฉพาะทางของเรือนจำ

เพื่อประโยชน์ในการอ้อมรม พัฒนาพฤตินิสัย และควบคุมผู้ต้องขัง อธิบดีจะสั่งให้จัดแบ่ง อาณาเขตภายในเรือนจำออกเป็นส่วน ๆ โดยคำนึงถึงประเภทหรือชั้นของเรือนจำที่ได้จำแนกไว้ และความเหมาะสมสมกับผู้ต้องขังแต่ละประเภทก็ได้

การจัดแบ่งอาณาเขตภายในเรือนจำตามวรคสอง จะจัดโดยให้มีสิ่งกีดกัน หรือขอบเขตที่แน่นอน และจัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทไว้ในส่วนต่าง ๆ ที่ได้จัดแบ่งนั้นก็ได้ ในกรณีที่เรือนจำได้โดยสภาพไม่อาจดำเนินการดังกล่าวได้ ให้แยกการควบคุมกักขังให้เกลี้ยง กับแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๒๙/๑ ให้กรมราชทัณฑ์กำหนดข้อเรือนจำ โดยใช้คำว่า “เรือนจำ” เป็นคำชี้นัด แล้วต่อด้วยชื่อของเรือนจำ และเขตอำนาจความรับผิดชอบของเรือนจำ โดยอาจกำหนดให้ครอบคลุมพื้นที่ที่อย่างหัวด ทั้งนี้ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และรองรับการดำเนินการของศาลยุติธรรม

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงยุติธรรมและแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบด้วย

มาตรา ๓๐ การกำหนดอาณาเขตในสถานที่อื่นที่มิใช่เรือนจำให้เป็นสถานที่คุ้มขัง เพื่อดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ให้สามารถทำได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ เพื่อให้การบริหารงานเรือนจำและสถานที่คุ้มขังตามมาตรา ๓๐ ทุกแห่ง เป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน ให้อธิบดีวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานในเรือนจำและ สถานที่คุ้มขัง การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำและเจ้าหน้าที่ การแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนา พฤตินิสัยผู้ต้องขัง การปฏิบัติตัวของผู้ต้องขังแต่ละประเภท และการอันจำเป็นตามที่กำหนดใน พระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กรมราชทัณฑ์นำเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งระบบและเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการบริหารจัดการเรือนจำให้มี ประสิทธิภาพ

หมวด ๔

ผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๑
การรับตัวผู้ต้องขัง

มาตรา ๓๒ เจ้าพนักงานเรือนจำจะรับบุคคลใด ๆ ไว้เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำได้ ต่อเมื่อได้รับหมายอุญาหรือเอกสารอันเป็นคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยให้ผู้มีอำนาจออกหมาย อุญาหรือเอกสารดังกล่าว ระบุหมายเลขประจำตัวประชาชน หรือเอกสารแสดงตนของผู้ต้องขัง เท่าที่ทราบด้วย

มาตรา ๓๓ ในวันที่รับตัวผู้ต้องขังเข้าไว้ในเรือนจำ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำ จัดทำทะเบียนประวัติผู้ต้องขังที่ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและนามสกุลของผู้ต้องขัง หมายเหตุประจำตัวประชาชน หรือเอกสารแสดงตน
ของผู้ต้องขังเท่าที่ทราบ

- (๒) ข้อหาหรือฐานความผิดที่ผู้นี้ได้กระทำ
- (๓) บันทึกลายนิ้วมือหรือสิ่งแสดงลักษณะเฉพาะของบุคคล และสำเนาบันทึก
- (๔) สภาพเชื้อเชษฐภาพของร่างกายและจิตใจ :flexible และความรู้และความสามารถ

หมายเหตุข้อที่ ๔

(๕) รายละเอียดอื่นตามที่กำหนดในระเบียบกรุงราชทัณฑ์
ให้กรมราชทัณฑ์นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง
ตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และประเมินผลด้วย
เมื่อเจ้าพนักงานเรือนจำร้องขอ ให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนหรือสอบสวนคดีอาญา
หรือเจ้าพนักงานผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแลประวัติผู้ต้องขังส่งรายงานแสดงประวัติของผู้ต้องขังนั้น
ให้แก่เจ้าพนักงานเรือนจำ

มาตรา ๓๔ ในวันที่รับตัวผู้ต้องขังเข้าไว้ในเรือนจำ ให้แพทย์ พยาบาล
หรือลลักษณ์ที่ แพทย์เจ้าพนักงานเรือนจำ ที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาลทำการตรวจน้ำเสื้ย
ร่างกายของผู้ต้องขัง ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตรวจน้ำเสื้ยร่างกายภายในวันที่รับตัวเข้าไว้ได้
จะให้เจ้าพนักงานเรือนจำเป็นผู้ตรวจน้ำเสื้ยร่างกายของผู้ต้องขังนั้นในเบื้องต้นก่อนที่ได้แต่ต้องจัดให้
ผู้ต้องขังได้รับการตรวจสอบน้ำเสื้ยจากแพทย์หรือลลักษณ์ที่ แพทย์เจ้าพนักงานเรือนจำ ทันที ตามที่
กำหนดในระเบียบกรุงราชทัณฑ์

มาตรา ๓๕ ในวันที่รับตัวผู้ต้องขังเข้าไว้ในเรือนจำ ต้องแจ้งให้ผู้ต้องขังทราบถึง
ข้อบังคับเรือนจำ ระเบียบกรุงราชทัณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของผู้ต้องขัง และสิทธิ หน้าที่ และ
ประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะพึงได้รับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเรื่องอื่นที่จำเป็น

ในกรณีที่ผู้ต้องขังไม่มีหนังสือ ต้องซึ่งรายละเอียดในข้อบังคับเรือนจำและระเบียบ
กรุงราชทัณฑ์และสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะพึงได้รับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
รวมทั้งเรื่องอื่นที่จำเป็นตามวรรคหนึ่งให้ผู้ต้องขังทราบด้วยว่าจะหรือด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อให้ผู้ต้องขัง
เข้าใจด้วย

การแจ้งตามวรรคหนึ่งหรือครึ่งหนึ่งให้เจ้าพนักงานเรือนจำบันทึกไว้ในทะเบียนประวัติ
ผู้ต้องขังด้วย

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้ต้องขังมีเด็กอายุต่ำกว่าสามปีซึ่งอยู่ในความดูแลของตนติดมาก็เรือนจำ หรือเด็กซึ่งคลอดในระหว่างที่มารดาถูกคุมขังในเรือนจำ หากมีความจำเป็นหรือปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กนั้น ผู้บัญชาการเรือนจำจะอนุญาตให้เด็กนั้นอยู่ในเรือนจำจนกว่าเด็กอายุครบสามปีได้ หรือให้ส่งเด็กนั้นไปยังหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การสอนเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ หรือพัฒนาพื้นฟูเด็ก เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

ในกรณีมีเด็กซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในเรือนจำตามวรรคหนึ่ง ให้เรือนจำจัดหาสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้ตามสมควร

ส่วนที่ ๒ การจำแนกและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการจัดขับน จัดกลุ่ม ควบคุม แยกคุณขัง แก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนา พฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง ให้อธิบดีจัดให้มีระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง ทดสอบคุณชัก โดยให้คำนึงถึงไทยและพฤติกรรมในการกระทำ ความผิด ลักษณะความผิด ความรุนแรงของคดี การกระทำความผิดที่ได้กระทำการก่อนแล้ว และความประพฤติและวินัยในระหว่างคุณขัง ตลอดจนระยะเวลากำหนดโทษคุณขังที่เหลืออยู่ของผู้ต้องขังดังกล่าว และให้อธิบดีมีอำนาจจ่ายผู้ต้องขังตามระบบการจำแนกและการแยกคุณขังดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่ กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขังเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำความผิด
ลักษณะความผิด และความรุนแรงของคดีตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดถึงเรื่องการกระทำความผิด โดยบันดาลโทสะ โดยได้รับรองไว้ก่อน หรือความเป็นอาชญากรโดยสันดาน

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการผู้ต้องขังภายใน เรือนจำ ให้อธิบดีจัดให้มีระบบการจัดขับน หรือชนชั้น การจัดกลุ่มผู้ต้องขัง และการแยกคุณขังโดยให้ต้อง คำนึงถึงประเภทหรือชั้นของเรือนจำที่ได้จำแนกไว้ตามมาตรา ๒๙ และความเหมาะสมกับผู้ต้องขัง แต่ละ ประเภท แต่ละชั้น การควบคุม แก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ตลอดจน มาตรการเตรียม ความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ

มาตรา ๓๙ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพุทธศาสนาสังฆ์ต้องขัง ให้กลับตนเป็นคนดี ให้อธิบดีจัดให้มีระบบการพัฒนาพุทธศาสนาสังฆ์ต้องขังด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสม เกี่ยวกับการพัฒนาพุทธศาสนาสังฆ์ต้องขัง โดยได้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรมหัวด้านคุณธรรม และจริยธรรม การทำงาน การฝึกวิชาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้วัฒนธรรมอันดีงาม กิจกรรม สันทานการ กีฬา รวมทั้งจะต้องมีโอกาสได้รับการติดต่อกับครอบครัว ญาติมิตร องค์กรเอกชนที่มีภารกิจ เพื่อการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพุทธศาสนาสังฆ์ต้องขังและรับรู้ถึงข่าวสารและความเปลี่ยนแปลง ของโลกภายนอก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

หมวด ๕

สิทธิ หน้าที่ ประโยชน์ และกิจการอื่น ๆ เกี่ยวกับผู้ต้องขัง

ส่วนที่ ๑ สิทธิของผู้ต้องขัง

มาตรา ๔๐ ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งต้องมีการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม และการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มโอกาสการจ้างงาน ให้ผู้ต้องขัง หน่วยชุมชนเมือง ในการเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียม กันด้วยผู้ต้องขังชาย

การกำหนดหลักสูตร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการศึกษา และการฝึกอบรมให้แก่ผู้ต้องขัง ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๔๑ ให้เรือนจำรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรม ให้แก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งต้องจัดทำบรรดาเครื่องอุปกรณ์ในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอบรมให้แก่ผู้ต้องขัง เว้นแต่ผู้ต้องขังจะนำอุปกรณ์ในการศึกษาของตนเองมาใช้และได้รับอนุญาตแล้ว ในกรณีที่ผู้ต้องขังต้องการศึกษาขั้นสูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ต้องขังต้องเป็น ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาดังกล่าวเอง โดยให้เรือนจำอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่เรือนจำได้มีผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาเดียวกันเป็นจำนวนมาก พอสมควร ให้เรือนจำนั้นจัดทำภิกขุ นักบวช หรือผู้มีความรู้หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อนุศาสนารายหรือผู้นำ ทางศาสนาแห่งศาสนาที่ผู้ต้องขังนับถือ เพื่อสอนธรรมะ ให้คำแนะนำทางจิตใจ หรือประกอบศาสนกิจใน เรือนจำนั้นได้ โดยผู้ต้องขังทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และมีสิทธิที่จะมีหนังสือธรรมะหรือคู่มือ พิธีกรรมของศาสนาที่ตนนับถือไว้ในครอบครองได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ ผู้ต้องขังมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องทุกชั้น หรือเรื่องใด ๆ ต่อเจ้าพนักงานเรื่องจำ ผู้บัญชาการเรื่องจำ อธิบดี รัฐมนตรี หรือหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาต่อพระมหาภกษ์ตระยິได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๔ ผู้ต้องขังมีสิทธิร้องเรียนเกี่ยวกับการถูกกล่าวละเมิดทางเพศ จากการปฏิบัติหน้าที่โดยมีชอบของเจ้าพนักงานของเรื่องจำได้ โดยให้ได้รับความคุ้มครอง และให้คำปรึกษาในทันที รวมทั้งคำขอตั้งกล่าวต้องรักษาเป็นความลับและได้รับการไต่สวนซึ่งขัด โดยพนักงานอัยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการนี้ตามวรรคหนึ่ง หากผู้ต้องขังซึ่งเป็นหญิงและตั้งครรภ์ให้นำความในมาตรา ๔๖ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒ หน้าที่และการงานของผู้ต้องขัง

มาตรา ๔๕ ผู้ต้องขังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเรื่องจำ ข้อบังคับเรื่องจำ และระเบียบกรมราชทัณฑ์
เจ้าพนักงานเรื่องจำมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องขังทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดในเรื่องจำ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำงานสาธารณูปการ
- (๒) ทำงานรักษาความสะอาดหรืองานสุขาภิบาลของเรื่องจำ
- (๓) ทำงานบำรุงรักษาเรื่องจำ
- (๔) ทำงานอื่นใดเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

การทำงานของผู้ต้องขังตามวรรคสองต้องสอดคล้องกับการจำแนกลักษณะ และการจัดแยกคุณขั้นผู้ต้องขังตามมาตรา ๒๙ โดยให้เรื่องจำจัดงานให้เหมาะสมกับความพร้อม ด้านร่างกายและจิตใจ กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดประจำสัปดาห์ กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครอง รักษาความปลอดภัยและสุขภาพให้แก่ผู้ต้องขัง และลักษณะของงานสาธารณูปการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๔๖ เจ้าพนักงานเรือนจำอาจสั่งให้นักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานสาธารณูปการทำงานอื่นได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๔๕ นอกเรือนจำได้โดยให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดที่จะสั่งให้ออกไปทำงานสาธารณูปการหรือทำงานอื่นได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามมาตรา ๔๕ นอกเรือนจำ

มาตรา ๔๗ ผู้ต้องขังไม่มีสิทธิได้ค่าจ้างจากการงานที่ได้ทำ แต่ในกรณีที่การทำงานที่ได้ทำไปนั้นก่อให้เกิดรายได้ซึ่งคำนวนเป็นราคางานได้ ผู้ต้องขังอาจได้รับเงินรางวัลตอบแทนจากการงานนั้นได้

การคำนวนรายได้เป็นราคางานและการจ่ายเงินรางวัล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ผู้ต้องขังซึ่งได้รับบาดเจ็บ เจ็บป่วย หรือตาย เนื่องจากการงาน ตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ มีสิทธิได้รับเงินทำขวัญตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ต้องขังซึ่งมีสิทธิได้รับเงินทำขวัญตามวรรคหนึ่งตาย ให้จ่ายเงินทำขวัญนั้น แก่ทายาท

ส่วนที่ ๓ ประโยชน์ของผู้ต้องขัง

มาตรา ๔๙ นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้รับความสะดวกในเรือนจำตามระเบียบกรมราชทัณฑ์
- (๒) เลื่อนชั้น
- (๓) ได้รับแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ
- (๔) ลาไม่เกินเจ็ดวันในคราวหนึ่ง โดยไม่นับรวมเวลาที่ต้องใช้ในการเดินทางเข้าด้วย เมื่อมีความจำเป็นเห็นประจักษ์เกี่ยวด้วยกิจธุระสำคัญหรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามให้ออกไป นอกราชอาณาจักร และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมราชทัณฑ์ ระยะเวลา ที่อนุญาตให้ลานี้ มิให้หักออกจากกำหนดเวลาเด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ลากอกไป

ไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเกินกว่าสิบสี่ชั่วโมง ให้ถือว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุณชั้นตามประมวลกฎหมายอาญา

(๕) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่าหรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ทั้งนี้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก

(๖) ลดวันต้องโทษจำคุกลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณชนหรือทำงานอื่นได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการนอกเรือนจำตามมาตรา ๔๖ และอาจได้รับเงินรางวัลด้วยก็ได้

(๗) พักการลงโทษเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา และกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ในการคำนวณระยะเวลาพักการลงโทษ ถ้ามีวันลดวันต้องโทษจำคุกตาม (๖) ให้นำมารวมกับระยะเวลาในการพักการลงโทษด้วย โดยในการพักการลงโทษ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยพักการลงโทษ

(๘) ได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำโดยมีหรือไม่มีผู้ควบคุมก็ได้ แต่การอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดในขณะนั้น และเหลือโทษจำคุกไม่เกินสามปี หากเดือน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์ในการศึกษาอบรมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของนักโทษเด็ดขาด และความปลอดภัยของสังคมประกอบกัน แต่ถ้านักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำโดยไม่มีผู้ควบคุมไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเกินกว่าสิบสี่ชั่วโมง ให้ถือว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุณชั้นตามประมวลกฎหมายอาญา

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) และ (๘) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยต้องนำพุทธิการณ์การกระทำความผิด ลักษณะความผิด และความรุนแรงของคดี รวมตลอดทั้งการกระทำความผิดที่ได้กระทำมาก่อนแล้วตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ มาประกอบในการพิจารณาด้วย

มาตรา ๕๐ นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา ๔๙ (๕) หรือ (๖) หรือได้รับการพักการลงโทษตามมาตรา ๔๙ (๗) และได้รับการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น ห้ามมิให้เดินทางออกนอกอาณาจักรก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น และต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่นักโทษเด็ดขาดผู้ได้พิจารณาหรือได้เดินทางออกอกราชอาณาจักรหรือไม่
ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานเรือนจำหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
ซึ่งเจ้าพนักงานเรือนจำร้องขอในกรณีจำเป็นมีอำนาจศาลจับนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นได้โดยมิต้องมีหมายจับ
และนำกลับเข้าจำคุกต่อไปตามกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่โดยไม่ต้องมีหมายจำคุกอีก โดยให้
คณะกรรมการตามมาตรา ๔๙ (๕) หรือ (๗) พิจารณาตรวจสอบว่านักโทษเด็ดขาดได้พิจารณาหรือได้
เดินทางออกอกราชอาณาจักรหรือได้ปฏิบัติถูกต้องตามเงื่อนไขหรือไม่ หากปรากฏว่านักโทษเด็ดขาด
ไม่ได้มีคุณติดเชื้อและทำการดังกล่าว ให้มีคำสั่งให้มีการลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษต่อไป
แต่หากมีคุณติดเชื้อและทำการดังกล่าว ให้มีอำนาจสั่งเพิกถอนการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการ
ลงโทษ เลี้ยวแต่กรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษทางวินัยอีกด้วยก็ได้

ส่วนที่ ๔ สุขอนามัยของผู้ต้องขัง

มาตรา ๕๑ ให้เรือนจำทุกแห่งจัดให้มีสถานพยาบาล เพื่อเป็นที่ทำการรักษาพยาบาล
ผู้ต้องขังที่ป่วย จัดให้มีสักหนักหัวที่ห่มหรือเสื้อผ้าที่ห่มหัวและหมวก พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำที่ผ่านการอบรม
ด้านการพยาบาลซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำที่สถานพยาบาลนั้นด้วย อายุงานน้อยหานีคน และให้
ดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับการตรวจร่างกายตามมาตรา ๓๔ การดูแลสุขอนามัย การสุขาภิบาล และการ
ตรวจสุขภาพตามความจำเป็น รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ต้องขังได้รับโอกาสในการออกกำลังกายตามสมควร
และจัดให้ผู้ต้องขังได้รับอุปกรณ์ช่วยเกี่ยวกับสายตาและการได้ยิน การบริการทันตกรรม รวมถึงอุปกรณ์
สำหรับผู้มีภัยพิการตามความจำเป็นและเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่สักหนักหัวที่ห่มหรือเสื้อผ้าที่ห่มหัวต้องขังป่วย มีปัญหาเกี่ยวกับ
สุขภาพจิต หรือเป็นโรคติดต่อ ให้รายงานผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้รับการตรวจ
จากแพทย์โดยเร็ว

หากแพทย์เห็นว่าผู้ต้องขังนั้นต้องได้รับการบำบัดรักษาเฉพาะด้านหรือถ้าคง
รักษาพยาบาลอยู่ในเรือนจำจะไม่ทุเลาดีขึ้น ให้เสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อพิจารณา
ส่งตัวผู้ต้องขังดังกล่าวไปยังสถานบำบัดรักษาสำหรับโรคชนิดนั้นโดยเฉพาะ โรงพยาบาล
หรือสถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตนอกเรือนจำต่อไปโดยกำหนดให้ช่วยเหลืออย่างไรก็ได้
ตามที่เห็นสมควรแก้ไข ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาตัวนอกเรือนจำ ระยะเวลา
การรักษาตัว รวมทั้งผู้มีอำนาจอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบ
จากคณะกรรมการ

ในกรณีที่ผู้ป่วยขาดสติสั่งตัวผู้ต้องขังไปรักษาด้วยวิธีการอื่นจำตามวาระสอง
มีให้อธิบายว่าผู้ต้องขังนั้นพ้นจากการคุมขัง และถ้าผู้ต้องขังไปเสียจากสถานที่ที่รับผู้ต้องขังไว้รักษาด้วย
ให้อธิบายความผิดฐานหลบหนีที่คุณขังตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ผู้ต้องขังตาย ป่วยหนัก บาดเจ็บสาหัส วิกฤต
หรือจิตไม่ปกติ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำแจ้งเรื่องดังกล่าวให้คุ้มครองผู้ต้องขังนั้น ญาติ หรือบุคคล
ที่ผู้ต้องขังระบุไว้ทราบโดยไม่ลักษชา

มาตรา ๕๔ ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์หรือให้นมบุตรได้รับ
คำแนะนำด้านสุขภาพและโภชนาการจาก แพทย์ พยาบาล หรือ
เจ้าพนักงานเรือนจำที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาล และต้องจัดอาหารที่เพียงพอ
และในเวลาที่เหมาะสมให้แก่ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ ทารก เด็กและมารดาที่ให้นมบุตร และต้อง^{จะ}
ไม่ขัดขวางผู้ต้องขังหญิงในการให้นมบุตร และการดูแลบุตร เว้นแต่มีปัญหาด้านสุขภาพ
ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๕๕ ให้เรือนจำจัดเตรียมให้ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ได้คลอดบุตรในโรงพยาบาล
หรือสถานพยาบาลนอกเรือนจำ ท้องที่ที่เรือนจำนั้นด้อย หากเด็กคลอดในเรือนจำ ห้ามมิให้บันทึกว่า
เด็กเกิดในเรือนจำ โดยให้ระบุเฉพาะท้องที่ที่เรือนจำนั้นด้อย

เมื่อผู้ต้องขังหญิงคลอดบุตรแล้ว ให้ผู้ต้องขังหญิงนั้นอยู่พักรักษาตัวต่อไปภายหลัง
การคลอดได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันคลอด ในกรณีที่จำเป็นต้องพักรักษาตัวนานกว่านี้ ให้เสนอความเห็น
ของแพทย์ผู้ทำการคลอดเพื่อขออนุญาตต่อผู้บัญชาการเรือนจำ

ให้เด็กที่อยู่ร่วมกับมารดาในเรือนจำได้รับการตรวจสุขภาพร่างกายโดยผู้เชี่ยวชาญ
ด้านสุขภาพเด็กเพื่อวินิจฉัยและให้การรักษาตามความจำเป็น รวมทั้งการตรวจป้องกันโรค
และการบริการด้านสุขอนามัย

ทั้งนี้ การดำเนินการตามวาระสองและวาระสามให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๕๖ ผู้ต้องขังหญิงซึ่งถูกกล่าวละเมิดทางเพศโดยเฉพาะผู้ที่ตั้งครรภ์
จากการถูกกล่าวละเมิดดังกล่าว ต้องได้รับคำแนะนำหรือคำปรึกษาทางการแพทย์ที่เหมาะสม
และต้องได้รับการสนับสนุนการดูแลสุขภาพทางกายและทางจิตตามความจำเป็น
รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข^{จะ}
ที่กำหนดในกฎหมายระหว่างประเทศ

ส่วนที่ ๕
การติดต่อผู้ต้องขัง

มาตรา ๕๗ ผู้ต้องขังพึงได้รับการอนุญาตให้ติดต่อกับบุคคลภายนอกตามระเบียบ
กรมราชทัณฑ์

บุคคลภายนอกซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเรือนจำเพื่อกิจธุระ เยี่ยมผู้ต้องขัง
หรือเพื่อประโยชน์อื่นๆ อีก จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย

มาตรา ๕๘ ให้เรือนจำจัดสถานที่ให้ผู้ต้องขังได้พบและปรึกษา กับทนายความ
หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัวได้ตามที่กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์

ส่วนที่ ๖
ทรัพย์สินและสิ่งของ

มาตรา ๕๙ ทรัพย์สินชนิดใดจะเป็นสิ่งของที่อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้
ในเรือนจำ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทรัพย์สินที่เป็นสิ่งของอนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในเรือนจำแต่มีปริมาณหรือจำนวน
เกินกว่าที่อธิบดีอนุญาต หรือเป็นสิ่งของที่ไม่อนุญาตให้เก็บรักษาไว้ในเรือนจำ ให้แจ้งญาติมารับคืน
จากเจ้าพนักงานเรือนจำ แต่ถ้าไม่มีผู้มารับภายในเวลาที่เรือนจำกำหนด อาจจำหน่ายแล้วมอบเงิน
ให้แก่ผู้ต้องขังภายหลังหักค่าใช้จ่ายในการจำนำ แต่ถ้าของนั้นมีสภาพเป็นของสดเสียง่าย

ของอันตรายหรือโสโคริกให้เจ้าพนักงานเรือนจำทำลายเสีย
การจำหน่ายและการทำลายสิ่งของตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๖๐ ทรัพย์สินของผู้ต้องขังที่ตกค้างอยู่ในเรือนจำ ในกรณีต่อไปนี้
ให้ตกลงของแผ่นดิน

- (๑) ผู้ต้องขังหลบหนีพ้นกำหนดสถานเดือนนับแต่วันที่หลบหนี
- (๒) ผู้ต้องขังถูกปล่อยตัวไปแล้วและไม่มารับทรัพย์สิน เงินรางวัล หรือเงินทำขวัญ
ของตนไปภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัว

หมวด ๖

การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการพันจากเรือนจำ

มาตรา ๖๑ ให้เรือนจำเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับผู้ต้องขังไว้ในเรือนจำ เพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือผู้ต้องขังได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้ผู้ต้องขังแต่ละคนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชนทั้งนี้ ตามที่กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์

มาตรา ๖๒ ผู้ต้องขังที่จำคุกมาแล้วจนเหลือโทษที่ต้องจำคุกตามระเบียบที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ให้เรือนจำจัดให้พักการทำงาน และในกรณีที่เห็นสมควรให้จัดแยกคุกขังไว้ต่างหากจากผู้ต้องขังอื่น แล้วจัดให้ได้รับการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ผู้ต้องขังซึ่งถูกลงโทษด้วยประหาร ไม่สามารถไปจากเรือนจำได้ และขออนุญาตอยู่รักษาตัวในเรือนจำต่อไป ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาอนุญาตตามที่เห็นสมควร แต่ต้องรายงานให้อธิบดีทราบ

มาตรา ๖๔ เมื่อจะปล่อยตัวผู้ต้องขัง ให้ปฏิบัติตั้งต่อไปนี้

- (๑) เรียกคืนทรัพย์สินที่เป็นของทางราชการ
- (๒) จ่ายเครื่องแต่งกายให้ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด สำหรับผู้ต้องขังที่ไม่มีเครื่องแต่งกายจะแต่งออกไปจากเรือนจำ
- (๓) ทำหลักฐานการปล่อยตัว
- (๔) คืนทรัพย์สินและสิ่งของของผู้ต้องขังให้แก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งเงินรางวัลและเงินทำขวัญ
- (๕) ออกใบสำคัญการปล่อยนักโทษเด็ดขาดที่พันโทษ

หมวด ๗

วินัยและบทลงโทษ

มาตรา ๖๕ ผู้ต้องขังผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเรือนจำ ข้อบังคับเรือนจำ หรือระเบียบกรมราชทัณฑ์ ให้ถือว่าผู้ต้องขังผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๖๖ เมื่อผู้ต้องขึ้นกระทำผิดวินัย ให้เสียพนักงานเรือนจำผู้นี้หน้าที่พิสูจน์มาโดยต่อ肖面貌แล้วซึ่งเสนอผู้บัญชาติการเรือนจำถูกโภชนาณนั้นสถานได ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา
- (๓) ลดชั้น
- (๔) ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อไม่เกินสามเดือน เว้นแต่เป็นกรณีการติดต่อ กับทนายความตามที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นการติดต่อของผู้ต้องขึ้นหูยิงกับบุตรผู้เยาว์
- (๕) ลดหรือคงประโยชน์และรางวัลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนหรือบางอย่าง
- (๖) ขังเดี่ยวไม่เกินหนึ่งเดือน
- (๗) ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโภชนาณ ผู้บัญชาติการเรือนจำนี้อ่อนแปรสภาพ षด หรือรอคาระโภชนาณได้

เมื่อมีเหตุขันสอนครรช

ในกรณีและเงื่อนไขอย่างใดจะลงโภชนาณดังระบุไว้ในวรคหนึ่ง การดำเนินการพิจารณาลงโภชนาณ การลงโภชนาณ เป็นการเพิกถอน เป็นการเปลี่ยนแปลง งด หรือรอการลงโภชนาณ และการอุทธรณ์ รวมทั้งผู้มีอำนาจในการดำเนินการดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ผู้ต้องขึ้นได้กระทำความผิดอาญาขึ้นภายในเรือนจำ และความผิดนั้นเป็นความผิดลหุโภชนาณทำให้เสียทรัพย์ของเรือนจำ ความผิดตามมาตรา ๗๐ หรือความผิดฐานพยายามหลบหนีที่คุมขั้ง ให้ผู้บัญชาติการเรือนจำมีอำนาจวินิจฉัยลงโภชนาณผิดวินัย ตามพระราชบัญญัตินี้ แห่งนี้ และจะนำเรื่องขึ้นเสนอต่อพนักงานเสือหมากรุกที่สอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนหรือฟ้องร้องตามกฎหมายด้วยก็ได้

ความผิดตามวรคหนึ่งที่ผู้บัญชาติการเรือนจำจะใช้อำนาจวินิจฉัยลงโภชนาณวินัย ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ
ความในมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิของเอกชนที่จะเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่งตามกฎหมาย

หมวด ๘ ความผิดเกี่ยวกับเรือนจำ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเรือนจำ ต้องรายงานโภชนาณจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ได้กระทำด้วยประการใดให้เข้ามาหรือให้ออกไปจากเรือนจำ หรือครอบครองหรือใช้ในเรือนจำ หรือรับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งสิ่งของต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่น้อยกว่าปี หรือปรับไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหย รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสพ

(๒) สุราหรือของมีนา卯อย่างอื่น

(๓) เครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี

(๔) อาวุธ เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน

(๕) น้ำมันเชื้อเพลิงหรือวัตถุอื่นใดที่ก่อให้เกิดเพลิงได้

(๖) เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น รวมทั้งอุปกรณ์

สำหรับสิ่งของดังกล่าว

(๗) สิ่งของอื่นที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเรือนจำหรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๐ ผู้ได้กระทำด้วยประการใดให้เข้ามาหรือให้ออกไปจากเรือนจำ หรือครอบครองหรือใช้ในเรือนจำ หรือรับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งสิ่งของต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่น้อยกว่าปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) อุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน

(๒) ของเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย

(๓) เงินตรา

(๔) เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับสักร่างกาย

(๕) สิ่งของอื่นที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเรือนจำหรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๐/๑ สิ่งของต้องห้ามตามความในมาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐ ไม่นำมาความ
รวมถึงสิ่งของซึ่งมีไว้เพื่อใช้ในราชการ

สิ่งของต้องห้ามที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๐ ให้รับเสียทั้งสิ้น

ไมกรณีสิ่งของต้องห้ามตามมาตรา ๗๐ หากไม่มีการดำเนินการฟ้องร้องตามกฎหมาย
ให้ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจดำเนินการกับสิ่งของต้องห้ามดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๑ สิ่งของต้องห้ามห้ามความในมาตรา ๖๙ แห่งมาตรา ๗๐ ไม่ว่าอย่างใดก็ตาม
รวมทั้งสิ่งของซึ่งนี้ได้เพื่อใช้ในราชภัฏภาระทำความผิดตามมาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๐
เป็นเจ้าพนักงานเรือนจำหรือเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ต้องระหว่างโทษเป็นสามาถห้ามของไทยที่กำหนดไว้
สำหรับความผิดดังนี้

ถ้าผู้คนห้ามห้ามผิดกฎหมาย ๖๙ หรือมาตรา ๗๐ เป็นเจ้าพนักงานเรือนจำสำหรับ
หรือเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์ต้องระหว่างโทษเป็นสามาถห้ามของไทยที่กำหนดให้สำหรับความผิดดังนี้
สิ่งของต้องห้ามที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๐ ให้ริบเสียหักสิน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๒ บรรดาภูมิประเทศท่อง ระบุบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี
ที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๗๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง
ระบุบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระบุบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามวรรคหนึ่ง
ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถ
ดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

สรุปผลการดำเนินงาน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
ของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
สภานิตบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๒๐ ครั้ง ดังนี้	
<u>ครั้งที่ ๑</u>	วันศุกร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๓</u>	วันศุกร์ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๕</u>	วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๗</u>	วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๙</u>	วันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๑๑</u>	วันศุกร์ที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๑๓</u>	วันศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๑๕</u>	วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๑๗</u>	วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๑๙</u>	วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๒๑</u>	วันศุกร์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๒๓</u>	วันศุกร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๒๕</u>	วันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๒๗</u>	วันศุกร์ที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๒๙</u>	วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๓๑</u>	วันศุกร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๓๓</u>	วันศุกร์ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๓๕</u>	วันศุกร์ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๓๗</u>	วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
<u>ครั้งที่ ๓๙</u>	วันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

คณะกรรมการวิสามัญ
ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.
สภานิตบัญญัติแห่งชาติ

นายสมใบ มูลจันที

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการวิสามัญ

ฝ่ายเลขานุการ

นายประเสริฐ อนุกูลวิทยา
นายกีรติ จันทร์ราภา
นางรนนิสร ยอดอินทร์
นายวุฒิ เกษมทรัพย์
นางสาวสาธินี ชำนาญเสือ
นางสาวลักษณ์นรี ไชยเดช
นางสาวเพลินพิศ เพชรกาศ
นางสาวลดดาวัลย์ ธรรมสาร

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
นิติกรชำนาญการ
นิติกรชำนาญการ
วิทยากรปฏิบัติการ
วิทยากรชำนาญการ
วิทยากรปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางพิมพารรณ อุนาภูล
นายภัทรินทร์ พนมซัยชัยวัฒน์
นางสาวอมรรัตน์ อินนุมาตรา^{*}
นายอุดร พันธุ์มิตร
นางสาวจารุณี นันชนนช

ผู้บังคับบัญชาคู่ม้งานบริการเอกสารอ้างอิงฯ
นิติกรปฏิบัติการ
นิติกรปฏิบัติการ
วิทยากรชำนาญการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

* สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๘๙๓๗ - ๘ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๘๙๓๗ *

ออกแบบและพิมพ์
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการรัฐสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๓, ๐ ๒๘๗๑ ๙๘๗๒, ๐ ๒๘๗๑ ๙๘๗๒